

## OČKOVÁNÍ PROTI HPV A KARCINOMU DĚLOŽNÍHO ČÍPKU

ECCA chce přispět ke snížení výskytu karcinomu děložního čípku (cervixu) v Evropě především šířením informací o tomto onemocnění a o metodách, které mohou snížit jeho výskyt. Na základě odborných konzultací s vědeckými pracovníky, lékaři a veřejnými zdravotnickými organizacemi z celé Evropy připravila ECCA následující materiály:

### Letáky

- Screening pro prevenci karcinomu děložního čípku (cervixu)
- Lidské papillomaviry (HPV) a karcinom děložního čípku (cervixu)
- Sledování a léčba žen s abnormálním cytologickým nálezem na děložním čípku
- Očkování proti HPV a karcinomu děložního čípku

### Brožury

- Vše, co potřebujete vědět, abyste se uchránila před karcinomem děložního čípku
- Vše, co potřebujete vědět, pokud máte abnormální cytologický stěr z děložního čípku

Pro získání dalších informací

- 📄 navštivte naši webovou stranu: [www.ecca.info](http://www.ecca.info)
- ✉ pošlete Váš dotaz na: [info@ecca.info](mailto:info@ecca.info)

- Vakcinace poskytuje velmi účinnou ochranu proti dvěma nejčastěji se vyskytujícím typům HPV, 16 a 18, které vyvolávají přibližně dvě třetiny případů karcinomu děložního čípku a lze jim přičítat mnohé abnormální cytologické nálezy. Neposkytuje však ochranu proti všem typům HPV, které mohou mít souvislost se vznikem karcinomu děložního čípku.
- Vakcinace slouží v prvé řadě k prevenci infekce HPV. Poskytuje tudíž největší ochranu, pokud se provádí ještě před zahájením pohlavního života.
- Nebylo prokázáno, že by vakcinace chránila proti onemocnění ženy, které byly v době očkování již infikovány HPV typem 16 nebo 18. Očkování by tudíž mohlo přinést menší prospěch ženám, které již začaly pohlavně žít, protože některé z nich se již stačily infikovat jedním nebo oběma uvedenými typy HPV.
- Očkování vakcinou, kterou máme v současnosti k dispozici je bezpečné. V klinických studiích byly zjištěny pouze mírné nežádoucí účinky, které se v souvislosti s očkováním běžně vyskytují.
- **Očkování proti HPV riziko karcinomu děložního čípku sice snižuje, úplně ho však nevylučuje. I když se necháte očkovat, musíte v rámci screeningového programu nadále chodit na pravidelné gynekologické prohlídky.**

L4\_CZ\_CZ\_A

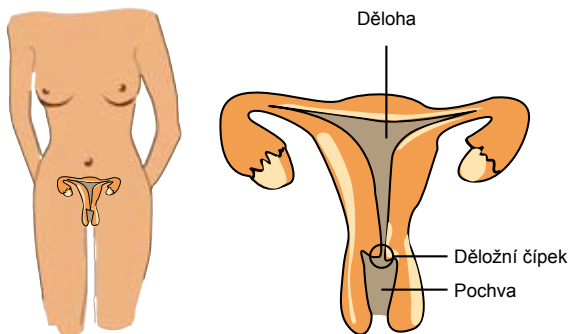
terrazz@erdé Photos : Getty Image / Stockbyte

## OČKOVÁNÍ PROTI HPV A KARCINOMU DĚLOŽNÍHO ČÍPKU

- Co je to karcinom děložního čípku?
- Proč se nechat očkovat?
- Kdo by se měl nechat očkovat?
- Poskytuje očkování úplnou ochranu před karcinomem děložního čípku?
- Jak dlouho očkování chrání?
- Měli by se nechat očkovat i chlapci?
- Je očkování bezpečné?

## Co je to karcinom děložního čípku?

Ke vzniku karcinomu děložního čípku může dojít po infikování děložního čípku, tedy té části dělohy, která je viditelná pochvou, lidským papillomavirem (HPV). HPV může způsobit změny v buňkách děložního čípku, které se pak začínají nekontrolovaně množit.



## Proč se nechat očkovat?

Bylo prokázáno, že očkování účinně zabrání:

- infekci typu HPV 16 a 18, které nejčastěji vyvolávají karcinom,
- vzniku abnormálních změn v buňkách děložního čípku, které tyto typy vyvolávají.

Očkování tudíž vede ke snížení počtu případů vyžadujících léčbu z důvodu abnormálních změn v buňkách děložního čípku a mělo by snížit riziko vzniku karcinomu děložního čípku.

Jedna z vakcín chrání i proti HPV typu 6 a 11, které vyvolávají většinu případů genitálních bradavic.

## Kdo by se měl nechat očkovat?

Vakcinace brání v první řadě infekci HPV. Nejlepší ochranu očkování poskytuje, pokud se provede ještě před zahájením sexuálního života, například u dívek mezi 11. a 13. rokem věku. HPV jsou velmi rozšířeny a mnohé ženy se jimi infikují brzy po zahájení sexuálního života. Vzhledem k této skutečnosti může být u některých

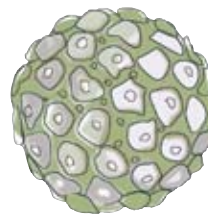
sexuálně aktivních dospívajících dívek nebo mladých žen očkování méně účinné.

V České republice neexistuje jednotné doporučení pro očkování. Lékaři mohou provádět očkování v souladu s informacemi uvedenými na příbalovém letáku.

## Poskytuje očkování úplnou ochranu před karcinomem děložního čípku?

Vakcinace účinně brání vzniku abnormálních změn v buňkách děložního čípku, které vyvolávají typy HPV obsažené ve vakcíně, u žen, jež dosud nejsou infikovány těmito typy HPV. Ochranný účinek vakcín však nebyl prokázán u žen, které v době očkování jsou již infikovány HPV typem 16 nebo 18. Vakcíny rovněž neposkytují ochranu proti všem ostatním typům HPV, jež jsou potenciálními původci karcinomu děložního čípku.

**Z uvedených důvodů vakcinace neposkytuje úplnou ochranu proti karcinomu děložního čípku. I když se necháte očkovat, musíte nadále chodit na pravidelné prohlídky, aby bylo možno odhalit eventuální abnormální změny v buňkách děložního čípku v co nejčasnějším stadiu, kdy jsou ještě snadno odstranitelné.**



Lidský papillomavirus (HPV) – původce karcinomu děložního čípku

## Lidský papillomavirus (HPV - Human Papilloma Virus) a karcinom děložního čípku

Je známo kolem 40 různých typů HPV, které mohou infikovat pohlavního ústrojí. Některé z nich mohou vyvolat abnormální změny buněk, z nichž se může postupně vyvinout karcinom děložního čípku. Typy 16 a 18 jsou spojeny s asi dvěma třetinami případů tohoto onemocnění a lze jim přičítat mnohé abnormální nálezy v Pap testu. Další typy HPV, nejčastěji typy 6 a 11, mohou vyvolávat genitální bradavice, nemají však souvislost s karcinomem děložního čípku.

K šíření genitálních HPV může dojít při jakémkoli formě sexuálního kontaktu. HPV se vyskytují naprosto běžně a můžeme se s nimi setkat prakticky kdykoli. Většina lidí

## Jak dlouho očkování chrání?

Očkování vakcínou, kterou máme v současnosti k dispozici, se provádí třemi dávkami vakcíny v průběhu šesti měsíců. V současné době víme, že očkování poskytuje dobrou ochranu proti typům HPV, které jsou ve vakcíně obsaženy, a proti onemocněním vyvolaným těmito viry, nejméně po dobu 5 let, což je délka klinických studií ve kterých byly ženy sledovány. Probíhající studie by měly prokázat, zda ochrana vydrží i delší dobu.

## Měli by se nechat očkovat i chlapi?

Mužům sice karcinom děložního čípku nehrozí, ale mohou HPV infekci přenést na svou partnerku.

V České republice neexistuje jednotné doporučení. Lékaři mohou provádět očkování v souladu s informacemi uvedenými v příbalovém letáku, který doporučuje očkování i u chlapců ve věku od 9 do 15 let. Dosud však nebylo prokázáno, zda očkování může zabránit infekci HPV u mužů a v současné době probíhají studie, jejichž cílem je zjištění této skutečnosti.

## Je očkování bezpečné?

Vakcinace je bezpečná. V klinických studiích byly zjištěny pouze mírné nežádoucí účinky, které se v souvislosti s očkováním běžně vyskytují (otok, svědění, zarudnutí v místě vpichu a méně často horečka, nevolnost a závrať).

Očkování proti HPV se nedoporučuje u těhotných žen.

se infikuje brzy po zahájení sexuálního života. Naštěstí ve většině případů probíhá infekce HPV bez příznaků a organismus se do 24 měsíců viru zbaví. Infekce HPV, může být příčinou abnormálních změn v buňkách děložního čípku, které se zjistí při vyšetření odebraného stěru. Tyto změny však většinou spontánně zmizí, jakmile se organismus viru zbaví.

K problémům dochází, když u některých žen infekce HPV přetrvává. U těchto žen pak mohou abnormální změny v buňkách děložního čípku časem vést ke vzniku karcinomu, pokud při screeningovém vyšetření nejsou včas odhaleny a odstraněny. V současné době nejsme schopni předem říci, který organismus se viru spontánně zbaví a u koho tomu tak nebude.